

Klima- og miljødepartementet
Konges gate 2
0153 Oslo

Hvalstad, 12. desember 2025

Innspill fra Norges Jeger- og Fiskerforbund til arbeidet med ny Oslofjordplan

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) takker for muligheten til å gi skriftlig innspill til arbeidet med en ny og styrket Oslofjordplan. NJFF er den største landsdekkende organisasjonen for sportsfiskere og jegere med over 120 000 medlemmer. Forbundet har gjennom en årrekke arbeidet for å forbedre både vannmiljøet, fiskebestandene og de økologiske forholdene i fjorden – samt benyttet oss av de flotte fiskemulighetene som fjorden har gitt oss. Situasjonen i fjorden er nå alvorlig, men langt fra håpløs – dersom innsatsen nå blir mer målrettet, bedre koordinert og klart forpliktende gjennom den nye handlingsplanen.

Tiltak mot forurensning og avrenning må bli mer treffsikre og forpliktende

NJFF vil understreke at det meste av forurensningen og næringstilførselen til fjorden har sitt utspring på land. Derfor må tiltak knyttet til dette få en tydeligere føring og sterkere prioritet i den nye planen.

Høstpløying:

Det finnes solide faglige vurderinger som viser at forbud mot høstpløying effektivt reduserer avrenning av fosfor og nitrogen. Dette er et tiltak som virker. Et generelt forbud bør innføres, supplert med ordninger som sikrer at berørte bønder får nødvendig veiledning.

Kantvegetasjon og buffersoner:

Kantvegetasjon langs elver og bekker er et av de mest kostnadseffektive tiltakene vi har. NJFF mener at planverket må stille strengere krav til bevaring og reetablering av kantsoner langs vassdrag, bekker og kystnære jordbruksområder. Dette bør forankres både juridisk og i tydeligere statlige føringer, samt håndheves ved jevnlige kontroller.

[Skriv her]

Avrenning og overvann:

Mange kommuner rapporterer om vedvarende problemer med overvannshåndtering, selv der tiltak formelt sett er etablert. Med forventede klimaendringer og mer ekstremnedbør blir dette et stadig større problem. Den nye Oslofjordplanen må derfor stille tydeligere krav til overvannsstrategier, grønn-blå infrastruktur og tettere oppfølging i kommunene.

Nedbygging av strandsonen og dispensasjonspraksis:

Når nye inngrep gradvis spiser seg inn i 100-metersbeltet langs Oslofjorden og mudring av båthavner fortsetter, forsvinner viktige gyte- og oppvekstområder for torsk og andre arter som allerede er under sterkt press. Samtidig blir tilgangen til det landbasert fiske stadig mer begrenset. Den nye Oslofjordplanen bør derfor prioritere en reell stans i nedbyggingen, kraftig innstramning i dispensasjoner som gis av kommunene og en helhetlig vurdering av kumulative inngrep. Dette er et helt avgjørende ledd i arbeidet med å gjenoppbygge fiskebestandene og økosystemene.

Finansiering og oppfølging:

Det er behov for en plan som sikrer finansiering av flerårige prosjekter, tydelig ansvarsfordeling og aktiv oppfølging av alle de foreslåtte tiltakene. Altfor mange tiltak stopper opp fordi midlene fordeles år for år, eller fordi ansvar faller mellom sektormyndigheter.

Utslippstillatelser og nitrogentilførsel:

NJFF uttrykker stor bekymring for utviklingen når det gjelder utslipp. Vi ser en økning i tillatelser som samlet gir en betydelig nitrogenbelastning for fjorden. Dette er uholdbart. Særlig peker vi på mulige utslipp fra sprengstoffindustri og annen industrivirksomhet som er under planlegging, eller vurdering. Dersom disse realiseres uten strenge rammer, vil det kunne være dramatisk for et allerede belastet system som Oslofjorden er. Vi mener at forurensere-betaler-prinsippet må ligge fast, at utslipp må ned, og at dispensasjoner kun skal gis unntaksvis – ikke være regelen.

Fiskereguleringer

NJFF mener at det er riktig å ha strenge reguleringer av fritidsfisket for å gi utsatte fiskebestander og økosystemene i Oslofjorden nødvendig tid til å hente seg inn. Forbundet har lenge støttet kraftfulle tiltak for å beskytte sårbare arter som torsk, og vi har deltatt aktivt i kunnskapsinnhenting og dialog med forvaltningen. Selv om vi ønsket en mer moderne og adaptiv forvaltning av fiskebestandene i Oslofjorden enn det som ble vedtatt i 2025, i tråd med den faktiske tilstanden til de enkelte bestandene, må vi nå jobbe så konstruktivt vi kan med de vedtatte nullfiskeområdene. NJFF opplever det fortsatt som en utfordring at det totale fiskeforbudet i nullfiskeområdene i stor grad er basert på hensynet til å gjøre det enklere å bedrive oppsyn. Utfordringen er dels at reguleringen av den grunn oppleves som urimelig streng og dels at det kan være krevende å kommunisere dette på en god måte. For at nullfiskeområdene, som innføres 1/1-2026, skal ha legitimitet – både hos våre medlemmer og hos befolkningen generelt – må to grunnleggende forutsetninger være på plass:

- Det må settes klare mål for tilstanden til de ulike fiskebestandene, slik at man vet hva man styrer etter og når det kan være faglig forsvarlig å åpne for et mer hensiktsmessig regulert

[Skriv her]

fritidsfiske igjen, også i nullfiskeområdene. En referansetilstand for enkeltarter og økosystemer som helhet må etableres raskt, slik at utviklingen kan måles og effekten av nullfiskeområdene vurderes fortløpende. En moderne og adaptiv forvaltning må være målet, ikke et generelt forbud.

- Tiltakene må evalueres regelmessig. Det må settes av betydelige midler til forskning, datainnsamling og overvåking – og disse midlene må være flerårige. Folk aksepterer midlertidige forbud når de forstår hvorfor disse finnes og når de kan se framdrift, men så inngripende tiltak i friluftslivet bør ikke vare lengre enn absolutt nødvendig.

Den nye planen må også sikre tilstrekkelig finansiering til informasjonsarbeid, skilting, kommunikasjon og oppsyn. En så omfattende regulering krever en helt annen tilstedeværelse på sjøen enn i dag, både når det kommer til veiledning og kontroll.

Restaurering må stå i fokus

NJFF har gjennom en årrekke deltatt i en rekke restaureringsprosjekter i og rundt Oslofjorden. Dessverre ser vi at mange prosjekter strander i korte søknadsrunder, lang saksbehandling, altfor kompliserte rapporteringskrav og manglende forutsigbarhet. Først når restaureringsprosjekter gis flerårige rammer, kan vi sikre målrettet gjennomføring, god tilpasning til sesonger og lokale forhold og varig effekt. Skal fjorden bli frisk, må restaurering være en del sentral del av tiltakspakka.

Fra “bør” til “skal”

NJFF mener at en frisk Oslofjord, med gode fiskebestander som det igjen kan høstes bærekraftig av, må være et førende mål for den nye planen. Dette innebærer at planen må gå fra:

- “bør” til “skal” i krav til arealbruk, utslipp og avrenning
- enkeltprosjekter til langsiktig, helhetlig styring
- uavklart ansvar til tydelige krav og myndighetsoppfølging

NJFF vil fortsatt være en aktiv partner i arbeidet for å redde Oslofjorden. Vi bidrar gjerne med kunnskap, erfaring og frivillige ressurser i både overvåking, restaurering og formidling. Dersom arbeidet skal lykkes, må den nye Oslofjordplanen være tydelig i sine mål, forpliktende og solid finansiert.

NJFF ønsker dere lykke til i arbeidet med den nye Oslofjordplanen.

Vennlig hilsen

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Øyvind Fjeldseth

[Skriv her]

Fagsjef